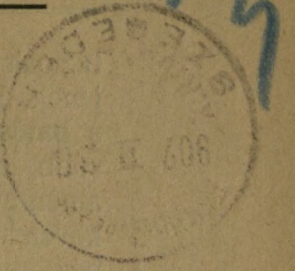

MINDSZENTI LAP

Előfizetési ár:

Egész évre 4 korona
Fél évre 2 korona
Negyed évre 1 korona

Vegyes tartalmu hetilap. Megjelen minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth Lajos-utca 9. sz., hová a lapot érintő megkeresések intézendők.

Hirdetéseket

és nyílt-téri közleményeket a kiadóhivatal jutányos ár mellett közöl.

Kérelem a gazdaközönséghez.

A „Csongrádvármegyei Gazdasági Egyesület által folyó hó 10-ére egybehívott nagy Gazdaggyűlés a munkások által alakított szervezetek tulkapásainak ellensúlyozására és az ezzel szemben követendő egyöntetű eljárás biztosítására megalakította a „Csongrádvármegyei Gazdák Szövetségét“, mely szövetség ugyanez alkalommal határozatokat is hozott és határozatainak végrehajtásával a „Csongrádvármegyei Gazdasági Egyesületet“ bizta meg.

Elhatározta a szövetség, hogy tagoknak felhívja Csongrádvármegye összes gazdáit és e célból a megye összes községeibe gyűjtőleveket küld.

Megállapította az aratási, illetve az aratás- és cséplési szerződés-mintákat és elhatározta, hogy a vármegye gazdaközönségét felhívja arra, hogy a megállapított szerződési feltételek értelmében folyó évi március hó 15-ig kössék meg aratási szerződéseiket, vagy ha ez a munkások tulkövetelése miatt lehetséges nem volna, azonnal értesítsék a „Gazdasági Egyesület“-et, mint a „Gazdaszövetség“ végrehajtó bizottságát, hogy megfelelő tartalék-munkásokról, vagy esetleg a szükséges arató-

gépekről kellő időben gondoskodhassék.

A „Csongrádvármegyei Gazdák Szövetségének“ székhelye Szentes; működési köre: Csongrádmegye.

A szövetség célja a munkaadó gazdaközönség érdekeit megvédeni.

E célt szem előtt tartva, a szövetség főbb teendői:

1) a tagok, illetve a gazdaközönség minden a munkásügygyel kapcsolatos igényeinek lehető kielégítése, illetve megvédése;

2) egyöntetű eljárás mezőgazdasági munkások és cselédek esetleges tulköveteléseivel, vagy munkamegtagadásával szemben;

3) első sorban helyi, esetleg másvidéki, sőt szükség esetén külföldi munkások, továbbá gazdasági cselédek egyöntetű szerződése;

4) alkalmas mezőgazdasági gépek és eszközök előnyös beszerzése iránti intézkedés és utánjárás;

5) a gazdaközönségnek az összes munkásügyekben szükséges felvilágosítás megadása;

6) a tagoknál szerződött munkások téli foglalkoztatásáról a lehetőség szerinti gondoskodás;

7) járási, esetleg községi gazdaszövetségek szervezése és azok műkö-

désének a központ határozmányai szerint való irányítása.

A szövetség tagja lehet minden fedhetlen jellemű mezőgazdálkodással foglalkozó magyar honpolgár, aki a gyűjtőívet sajátkezűleg irta alá.

A szövetségi tagsággal semminemű anyagi kötelezettség nem jár, mert egyesületünk pusztán erkölcsi alapon nyugszik s a tagok egyedüli kötelezettsége az, hogy a szövetség határozatait szigoruan betartsák és a közös érdekek megvédésében lehetőleg közreműködjenek. Ezzel szemben minden tagnak joga van a Szövetség működését igénybe venni munkások és cselédek szerződéséhez, valamint gépek és eszközök beszerzéséhez.

Fentiekben rövid vázlatát nyújtván a szövetség céljának és szervezetének, tisztelettel fölkérem gazdatársaimat, hogy a Szövetségbe valamennyien belépni s a községi előljárásnál kitett gyűjtőívet aláírni sziveskedjenek.

Felkérem végül a járás összes gazdálkodóit, hogy a Szövetség által a szerződni óhajtó gazdák részére készített s a községi előljárásnál 6 fillér beszerzési árban kapható szerződési mintákat tanulmányozzák, az azokban előirt föltételeket pontosan betartsák s az egyöntetűség és az eredmény

TÁRCA.

BOLDIZSÁR CSALÓDIK.

Irta: Erdély Jenő.

Boldizsárral valamelyik vasuti vendéglőben találkoztam vagy tíz esztendei viszont-nemlátás után. Boldizsár sört ivott és újságot olvasott, közben pedig egy szőke, öt éves fiúcskát figyelmeztetgetett atyai jóakarattal és szigorúsággal arra, hogy mit nem szabad tenni egy jónevelésű fiúcskának egy idegen vasuti étteremben. A kis fiu határozottan hódolattal nézett az apjára, de a következő percben már ismét gyűrögette a fehér abrosz szélét és szedegette a fogpiszkálókat a kopott sőtartóból.

Mikor Boldizsár megismert engem, felugrott és azután boldogan, igazi jóbarátsággal szoritotta meg a kezeimet. Le is ültetett mindjárt az asztal mellé az egyik székre, amelyiken még egy kis szabad hely volt, mert a többi szék alig látszott ki a sok koffer és skatulya közül. Én egy kissé csodálkozva néztem Boldizsárra és ennek volt is valami oka, mert tíz esztendővel ezelőtt, mikor utoljára szoritottam meg Boldizsár kezét valahol a Károly-köruton egy borzongató őszi délután. Boldizsárnak nem volt sem szőke gyermeke, sem ennyi kofferje és főleg nem volt Boldizsárnak olyan gömbö-

lyödő, kedélyes pocakja, mint most. Boldizsár akkor még közönséges, éhenkórász ügyvédjelölt volt, aki közvetlenül az utolsó szigorlat előtt állott és aki akkor alig akart ráismerni a nagy sietségben. Most azonban más-kép volt a dolog.

Boldizsár sört hozatott kettőnknek és még mielőtt valami érdemleges kérdést intézhettem volna hozzá, ő már elkezdte a maga mondanivalóit beszélni, mint az már szokás azoknál az embereknél, akikkel tíz évig nem találkoztunk és akiknek ezalatt az idő alatt irtózatosságon felszaporodik a mondanivalójuk. Boldizsár tehát beszélt azon a novellai, rekedtes hangon, aminőt csak egy vasuti váróteremben elképzelhet az ember, ahol füst van, szaladgálnak az utasok és pincérek és a falakon berámázott plakátok hirdetik Ma-uthner diadalát és a siófoki fürdőházak költőiességét.

— Barátom — mondta Boldizsár — ugye kíváncsi vagy arra, hogy mi minden történt velem az alatt a tíz év alatt. Hja barátom én valóságos átváltozáson mentem át. Láthatod. Meghiztam, megkopaszodtam és megházasodtam. Illetve hogy előbb háziasodtam meg és ezek a dolgok csak ezután következtek be. De hát ez már ugyis mindegy. Fő az, hogy itt vagyok és veled beszélek addig, míg az asszony vissza nem jön a nagy látogatásról.

Mikor az asszonyt kimondta Boldizsár, egy kicsit megcsillantak a szemei. Most már

láttam, hogy Boldizsár, az egyébként kedves és derék fiu a feleségéről fog előadást tartani, hogy milyen kiváló nő az és hogy milyen gondosan tudja nevelni a gyerekeket. De hát félig csalódtam, mert Boldizsár valóban az asszonyáról kezdett beszélni, ámde nem abból a szempontból, amit én elgondoltam.

— Persze, te nem ismered az asszonyt — folytatta Boldizsár — mert nem pesti leány, hanem már ott ismerkedtem meg veled nálunk . . . Kitűnő derék asszony az, barátom . . .

Erre kocintottunk Boldizsárral. A kis szőke fiu belekapaszkodott az apja kabátjába. Boldizsár észrevette a gyereket és hagyott neki a sörből. Olyan különös volt ez a hizásnak induló öreg cimborá a maga családapái mivoltában, hogy elmosolyodtam rajta. Ő észrevette a dolgot és gyöngén elpirult, majd zavart buzgalommal kezdte ráncigálni a gyerek kabátját.

— Ejnye, hát nem tudsz köszönni a bácsinak? — mondta neki dorgálva és felém tuszkolta a gyereket. No mondd, hogy hivnak?

A kis fickó önérzetesen állt meg előttem és kinyújtotta a tenyerét az én kezem felé.

— Csuti Marci a nevem — mondta keményen és megszorította a kezemet.

— Egészen az anyja — áradozott Boldizsár; és evvel ismét az asszonyról kezdett beszélni.

biztosítása szempontjából arra törekedjenek, hogy az aratási szerződéseket a hatóság előtt minden gazda legkésőbb március hó 15-ig megkösse, amennyiben pedig ez a munkások tulajkövetelései miatt meg nem történhetné, megfelelő intézkedések kieszközlése céljából kellő időben teljes bizalommal forduljanak mindenkor hivatalomhoz.

Mindszent, 1907. február 20.

Tary István,

főszolgabíró,
a Csongrádm. Gazd. Egyesület
választm. tagja.

Ujdonságok.

— A Mindszenti Takarékpénztár folyó hó 17-én tartotta évi rendes közgyűlését s számolt be a 31-ik üzletév eredményéről. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentését előterjesztette s az 1906. évi zármérleget a közgyűlés megalábolással vette tudomásul, annál is inkább, mert az elért eredmény azt mutatta, hogy a közönség bizodalma nemcsak állandó, de fokozódó is ezen öreg és reális Intézetünk irányában. Szavaknál fényesebben bizonyítanak a tények, amikor ugy a részvényesek megaláboláltak a nyújtott haszonnal, mint megaláboláltak az üzletfelek az olcsó kölcsönökkel is. Jól esik ezen körülményt e helyen följegyezni, mert a vidéki kis pénztárak ha életképeseknek bizonyulnának, rendszerint az uzsoráskodás gyanuja férdökzik hozzájuk, ami itt teljesen ki van zárva. Örömmel vette tudomásul a közgyűlés, hogy az igazgatóság megszerezte az „Ujvilág“ eladott területének 3 sarok telkét s megbizta az igazgatóságot, hogy az oda építeni szándékolt székház terveit készíttesse el. Büchler Gábor pénztáros állásában véglegesített, azután megválasztotta a közgyűlés újból a régi elnökséget, igazgatóságot, felügyelő-bizottságot a régiek személyében,

— Barátom, — mondta melankólikusan — én nem is tudom neked elmondani, hogy mit is érek olyankor, mikor az asszonyról beszélek. Tudod, nagyon jó asszony, nagyon derék feleség, de . . .

És én azt hiszem, hogy ebben a rövid de-ben ott van a Boldizsár egész belső élete, egész lelkivilága. A jó fiu olyan világfájdalmas arccal nézett rám, mint a szarvasok és a medvék a Vadász-temetés című óskori olajnyomaton.

— Barátom, én nem tudom neked megmondani egész pontosan, de úgy érzem, hogy én ezt az asszonyt nem ismerem, nem tudom felfogni. Barátom, ez az asszony még mindig olyan szokatlan, olyan ismeretlen, pedig már nyolc esztendeje vagyunk házások . . . Lehet, hogy talán azért, mert már nyolc esztendeje.

— De miért, miért? — kérdeztem én Boldizsártól, csak hogy éppen kérdezzek valamit.

— Már a tekintete is olyan szokatlan, mikor rám néz — merengett Boldizsár — annyi mindenféle van ebben a tekintetben, hogy el se tudom gondolni. Barátom, én úgy érzem, hogy én nem ismerem a feleségemet. Nem ismerem a lelkét, a lelkivilágát . . . Talán bántom is, talán kinzom . . . Sőt egészen biztos, hogy kinzom . . .

Pauzát tartott Boldizsár és végül kibökte a nagy szót:

— Barátom, úgy érzem magamat, mintha valami nagy tragédia közepén állnék.

Mikor ezt kimondta Boldizsár, várta hogy

az elhunyt Pap Pál Pál f. biz. tag helyébe Antal Andrászt.

— Értekezlet az iparfejlesztő törvényről. A kereskedelemügyi minisztériumban f. hó 18-án, Kossuth Ferenc miniszter elnökletével értekezletet tartottak. Az értekezleten résztvettek: Szerényi József államtitkár, továbbá az összes minisztériumoknak, az állami számvéviszéknek, a vasúti és hajózási főfelügyelőségnek, az államvasútak igazgatóságának, az ország összes kereskedelem és iparkamaráinak kiköldöttei. Az értekezlet tárgya: A hazai iparfejlesztésről szóló 1907. évi III. törvénycikk első fejezetére vonatkozó végrehajtási utasítás előadói tervezete és a hazai iparfejlesztésről szóló ezen törvénycikk második fejezetére és ennek kapcsán kibocsátandó közszállítási szabályzatra vonatkozó utasítás előadói tervezete volt. Kossuth Ferenc elnök megnyitván az értekezletet, kijelenti, hogy az iparfejlesztésről szóló törvények letárgyalása óta a lehető legrövidebb idő alatt készültek el a végrehajtási utasításokkal és a közszállítási szabályzat formájában az értekezlet előtt fekdő óriási anyaggal, amelyet a szaktanácskozmány elbírálása alá bocsát. A meghívottak a végrehajtási utasítás minden szakaszához hozzászóltak és a szükséges felvilágításokat Szerényi József államtitkár adja meg.

— A kistakarék közgyűlése. A Mindszenti Önségélyző Szövetkezet ma, vasárnap délután tartja évi rendes közgyűlését, melynek tárgysorozata lapunk más helyén olvasható.

— Ipari főiskola Szegeden. A kereskedelmi minisztériumban, mint jelentik, most végzik a szegedi ipari főiskola létesítésének előkészítő munkálatait. A főiskola, ahová a középiskola negyedik osztályát végzett tanulókat vesznek föl, egy előkészítő és három osztályból fog állni. Négy fakultása lesz: gépészeti, faipar, vegyészeti és elektrotechnikai. A főiskola, ha akadályok közbe nem jönnek, 1908 szeptemberében megnyílik. — Erre az időre tervezik — a pozsonyi egyetem megnyitását is.

— Fölzabadult komphajó. A kir. mérnök urak jóvoltából, akik a nyáron a Tisza folyásának irányát szabályozták, nagyon sokszor megakadt a komphajóforgalom, sőt azt lehet mondani, két teljes hónapig szünetelt,

mit mondok rá. Várta buta feszültséggel, mintha most valami nagy, óriási dolog történnék vele, egy egész életre kiható hatalmas momentum.

Pedig hát irtózatost csalódott Boldizsár, aki valami szineset, valami tragikusot keresett magában és azt hitte, hogy már is megtalálta. Pedig dehogy. Nem volt az ő életében semmi különös, olyan egyforma, egyszínű volt az ő élete, mint egy piszkos aszfaltjárda vagy a falusi kereskedők boltja, ahol selyemkendőktől kezdve mindent lehet kapni.

Azután, mikor látta Boldizsár, hogy nem válaszolok, elkomorodott. Valami gorombaság vagy neveltlenség-féltét tett fel rólam, azt hitte, hogy valami brutális, ökölbesorító nemtörődömséggel akarom megsérteni. És én láttam Boldizsár szemében felvillanni a lángot, az el nem ismert emberek dühöngő bömbölni akarását. Elbucsuztam hát hamarosan Boldizsártól újabb tíz esztendőre és csak egyszer láttam azóta, ugyanazon a napon, amint felpakkolódzott a vonatra a három gyerekeivel, a cseléddel és a feleségével. A felesége egy nagyon szimpla, nagyon lélektelen arcú és nagyon elomló termetű asszonyka volt, amilyen, hála istennek, millió meg millió van ezen a világon.

Nem tudom, hogy minek is akarnak az ilyen nőkben valami titokzatosat találni. Nincsen ezekben semmi elrejtett, semmi titkos és pláne nincsen titkuk a férjük előtt, a házasságuk első órájától kezdve . . .

nem kis kárt okozva a gazdaközönségnek, iparnak, kereskedelemnek, de magának a révbérlőnek is, aki legutóbb is tetemes áldozatot hozott, hogy néhány óráig megindulhatott a hajó. Most örömmel jelenthetjük, hogy az enyhe időjárás elhárította az akadályokat s e hó 21-én megindult a komp remélhetőleg — a jövő télég.

— Tenyészvikák vásárlása. Veres Sándor községi bíró és Kiss Balázs másodbíró e hó 21-én Mezőhegyesre utaztak, hogy a község részére tenyészvikákat vásároljanak. Mint halljuk, ki is választottak 3 darab negyed éves zsemlye-tarka bikát.

— Egy kendő története. Zánthó Kálmán vendéglői helyiségében, az utóbbi bálak egyikén, nyoma veszett a Denes Viktor téli kendőjének. Keresték, kutatták, tűvé tettek minden zugot érte, de a kendő csak nem került elő s végképp el is veszett volna, ha a csendőrök vállatára nem fogják Bozó Marit, aki beismerésben levén, megígérte, hogy a kendőt visszaadja jogos tulajdonosának. Hirül adták ezt Denes Vicának is, aki sietett a csúcsra télikendőjeért. Veszére ment azonban, mert Bozó Lukácsné Putnoki Anna asszonyság, a tolvaj leánynak saját külön szülő-édesanyja, az igazában járó Vicát első sorban is kirugta az utcára, másodsorban ott irgalmatlanul fölkapta, harmadsorban pedig össze-visszatépte a haját. Denes Viktor a csendőrséghez fordult segítségért s bizonyára nem eredmény nélkül, mert a jog, törvény és igazság korszakában lehetetlenség, hogy ilyen cudarság megtorlás nélkül maradjon.

— Gyanus haláleset. Horváth Béla 13 éves mindszenti fiu e hó 22-én d. u. 4 órakor hirtelen rosszul lett s az napon éjjeli 11 órakor elhalálozott. Hulláját a kir. ügyészség rendeletére tegnap délután Engelthaler László kir. albiró jelenlétében dr. László Vilmos és dr. Szóbl Lipót hatósági orvosok felboncolták s azon büntetendő cselekmény ismérveit nem állapították meg.

— Hatósági tilalom. Az időjárásnak néhány nap óta történt kedvezőbbé fordulása veszedelmes helyzetbe hozta a Tisza jegét elannyira, hogy az előre látott bajok kikertülése végett a járási főszolgabíró betiltotta a jégen való gyalogos és kocsiközlekedést. A tilalmat azonban a járókelők nem igen akarják figyelembe venni, miért is a hatóság, a csendőrség kirendelése útján intézkedett rendelkezésének szigorú betartása iránt.

— Nagy idők tanuja. Fogynak, egyre fogynak az ősz veteránok. Alig van még egy pár közülök. Folyó hó 16-án községünkben is örök nyugovóra tért Bús István 79 éves korában, aki végig küzdötte a nagy idők nehézségeit „Versectől — Szolnokig“, „Isaszegttől Vácig.“ Legyen álma csöndes a vérvével szentelt haza földjében.

— A tavaszi szőlőmunkákról. Közéledvén a szőlő tavaszi munkái, idejekorán szóba kívánjuk hozni a nyitást és metszést, mint amelyek a gazdákat ilyenkor leginkább érdeklik és a szakírókat leginkább foglalkoztatják. A nyitás módjára nézve megemlítem a fiatal és idősebb tőkék nyitása közti különbséget, mint amelyet sok helyen figyelmen kívül hagynak. Ajánlom, hogy a nagy óvatosságon kívül, mellyel az 1—2 éves fiatal tőkét nyitjuk: legyen gondja a gazdának arra is, hogy ezeket a pár órai szellőztetés után újra betakarják porfölddel, mert a tavaszi száraz szél és erős napsütés kivált az oltványokban kárt tesz, ha azokat kifedve hagyjuk. A nyitás

A Mindszenti Önszegélyző Szövetkezet 1906. évi Zárszámadata.

BEVÉTEL

Pénztári forgalom 1906. évben

KIADÁS

Lap- szám	M e g n e v e z é s	K	f	Lap- szám	M e g n e v e z é s	K	f
78	Pénztári maradvány 1906. január 1-én .	4284	88	25	Jutalékokra	493	93
36	Beiratási díjakból	396	—	48	Visszleszámított váltókra	21816	—
48	Visszleszámított váltókból	67286	—	50	Adóra	366	34
73	Vegyesekből	12	66	60	Tőkésített osztalékra	21459	80
„	Betétből	2000	—	72	Üzleti költségekre	529	09
74	Átiratási díjakból	63	50	73	Vegyesekre	471	22
75	Előlegek visszafizetéséből	71500	—	74	Tiszteletdíjakra	1880	—
„	Előlegek utáni kamatokból	1890	39	75	Előlegekre	22882	61
76	Kölcsönök visszafizetéséből	42852	87	76	Kölcsönökre	54451	54
„	Törzsbetétekből	41454	80	„	Törzsbetétekre	112472	25
77	Bírságdíjakból	502	26	77	Visszleszámítási kamatokra	2515	08
78	Kölcsönök utáni kamatokból	8587	04	78	Pénztári maradvány 1906. decemb. 31-én	1492	54
		240830	40			240830	40

TARTOZIK

MÉRLEG-SZÁMLA

KÖVETEL

Lap- szám	M e g n e v e z é s	K	f	Lap- szám	M e g n e v e z é s	K	f
VAGYON				TEHER			
5	Felszerelések	50	—	48	Visszleszámított váltók	45470	—
75	Előlegek	12379	61	60	Tőkésített osztalék	2487	41
„	Hátralékos kamatok előlegek után . .	344	43	64	Tartalék-alap	2686	81
76	Kölcsönök	112470	—	75	Előre bevett kamatok előlegek után . .	5	70
77	Előre fizetett visszleszámítási kamatok	323	—	76	Törzsbetétek	69598	60
78	Készpénz	1492	54	78	Előre bevett kamatok kölcsönök után . .	1084	70
„	Hátralékos kamatok kölcsönök után . .	217	74	79	Törölt heti betét	283	55
		127277	32	65	Nyeremény-áthozat 1905. évről 5-74		
					Folyó évi nyeresmény egyenlege 5654-81		
					Összes nyeresmény	5660	55
						127277	32

TARTOZIK

Veszteség és nyereség-számla

KÖVETEL

Lap- szám	M e g n e v e z é s	K	f	Lap- szám	M e g n e v e z é s	K	f
VESZTESÉG				NYERESÉG			
5	Leírás felszerelésekből	10	—	36	Beiratási díjak	1626	—
50	Adó	366	34	74	Átiratási díjak	63	50
64	Tartalékalap utáni kamat	128	—	75	Előlegek utáni kamatok	781	92
72	Üzleti költségek	529	09	77	Bírságdíjak	502	26
73	Vegyések	458	56	78	Kölcsönök utáni kamatok	8335	20
74	Tiszteletdíjak	1880	—	65	Nyeremény-áthozat 1905. évről	5	74
76	Leírás kölcsönökből	90	—				
77	Visszleszámítási kamat	2192	38				
65	Nyeremény-áthozat 1905. évről 5-74						
	Folyó évi nyeresmény egyenlege 5654-81						
	Összes nyeresmény	5660	55				
		11314	62			11314	42

Mindszenti, 1906. évi december hó 31-én.

Vitos János,
könyvelő.Baksay Illés,
aligazgató.Gelsy Péter,
igazgató.Apró Ferenc,
pénztáros.Korom Gáspár,
ig. tag.Bertók János,
ig. tag.Gyovay András,
ig. tag.Tóth Mihály,
ig. tag.Keresztes Áron,
ig. tag.

Megvizsgáltuk és helyesnek találtuk. — Mindszenti, 1907. évi január hó 29-én.

Schwáb József,
f. b. tag.Mihály János,
f. b. tag.Baksay József,
f. b. elnök.Lovass Jenő,
f. b. tag.Gémes Lajos,
f. b. tag.